

Sygn. akt: I Ns 615/16

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2018 r.

**Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny**

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Cichocki
Protokolant:	pom.sekr. Aleksandra Sobótka

po rozpoznaniu w dniu 08 lutego 2018 r. w Kętrzynie na rozprawie

sprawy z wniosku D. M. (1)

z udziałem B. M.

o podział majątku wspólnego

**postanawia:**

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego D. M. (1) i B. M., wchodzi:

- prawo wieczystego użytkowania nieruchomości miejskiej zabudowanej, działka nr (...), o powierzchni 0,0037 ha wraz z prawem własności znajdującego się na niej budynku zakładu usługowo – handlowego nr 9A przy ul. (...) w K. opisane w księdze wieczystej (...) o wartości 111.797,05 (sto jedenaście tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt siedem i 05/100) złotych,

- nieruchomość zabudowana położona w K. przy ul. (...), działka nr (...) o powierzchni 0,0545 ha, opisana w księdze wieczystej (...) - o wartości 486.900,00 (czteryście osiemdziesiąt sześć tysięcy dziewięćset) złotych,

- równowartość 1/2 udziału we współwłasności samochodu osobowego P. (...), r. prod. 2004, nr rej. (...) – wartości 18 200,00 (osiemnaście tysięcy dwieście) złotych,

tj. majątek o łącznej wartości 616.897,05 (sześćset szesnaście tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt siedem i 05/100) złotych;

II. wartość nakładów wnioskodawczyni z majątku odrębnego na majątek wspólny ustalić na kwotę 5 369,49 (pięć tysięcy trzysta sześćdziesiąt dziewięć i 49/100) złotych;

III. dokonać podziału majątku wspólnego D. M. (1) i B. M. w ten sposób, że:

a) wnioskodawczyni D. M. (1) przyznać na wyłączną własność:

- prawo wieczystego użytkowania nieruchomości miejskiej zabudowanej, działka nr (...), o powierzchni 0,0037 ha wraz z prawem własności znajdującego się na niej budynku zakładu usługowo – handlowego nr 9A przy ul. (...) w K. opisane w księdze wieczystej (...) o wartości 111.797,05 (sto jedenaście tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt siedem i 05/100) złotych,

- równowartość 1/2 udziału we współwłasności samochodu osobowego P. (...), r. prod. 2004, nr rej. (...) – wartości 18 200,00 (osiemnaście tysięcy dwieście) złotych,

tj. składniki majątku o łącznej wartości 129.997,05 (sto dwadzieścia dziewięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt siedem i 05/100) złotych;

b) uczestnikowi B. M. przyznać na wyłączną własność:

- nieruchomość zabudowana położona w K. przy ul. (...), działka nr (...) o powierzchni 0,0545 ha, opisana w księdze wieczystej (...) – o wartości 486.900,00 (czteryście osiemdziesiąt sześć tysięcy dziewięćset) złotych,

III. tytułem spłaty wartości udziału w majątku wspólnym zasądzić od uczestnika B. M. na rzecz wnioskodawczynie D. M. (1) kwotę 178.451,47 (sto siedemdziesiąt osiem tysięcy czterysta pięćdziesiąt jeden i 47/100) złotych, płatną w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia;

IV. tytułem rozliczenia nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny zasądzić od uczestnika B. M. na rzecz wnioskodawczynie D. M. (1) kwotę 2.684,75 (dwa tysiące sześćset osiemdziesiąt cztery i 75/100) złotych;

V. oddalić wniosek wnioskodawczynie o rozliczenie wydatków mieszkaniowych;

VI. zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwotę 500,00 (pięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

VII. nakazać pobranie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w (...) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, tj. wydatków:

- od wnioskodawczynie D. M. (1) kwoty 309,45 (trzysta dziewięć i 45/100) złotych,

- od uczestnika postępowania B. M. kwoty 309,44 (trzysta dziewięć i 44/100) złotych.

## UZASADNIENIE

Wnioskodawczynie D. M. (1) wniosła o podział majątku wspólnego z B. M., wskazując, że do majątku wspólnego należy lokal usługowo – handlowy nr 9A stanowiący odrębną nieruchomość wraz z udziałem w częściach wspólnych położony przy ul. (...) w K. opisany w księdze wieczystej (...) o wartości 150 000,00 zł, dom jednorodzinny przy ul. (...) w K. opisany w księdze wieczystej (...) o wartości 450.000,00 zł, samochód osobowy marki N. o wartości 30.000,00 zł. Wniosła o dokonanie podziału majątku w ten sposób, by przyznać jej prawo do lokalu usługowo – handlowego, natomiast pozostały majątek na własność uczestnika. Dalej wniosła o rozliczenie dokonanych przez nią opłat mieszkaniowych i spłaty kredytu w okresie od lutego 2016r. do września 2016r. w łącznej wysokości 49.820,84 zł oraz zasądzenie od uczestnika na jej rzecz dopłaty w kwocie 189.910,42 zł tytułem wyrównania wartości jej udziału w majątku wspólnym. Podniosła, że dom jednorodzinny jest obecnie zamieszkiwany wyłącznie przez uczestnika, natomiast lokal użytkowo – handlowy jest wykorzystywany przez wnioskodawczynię na potrzeby prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Samochód N. został sprzedany przez uczestnika bez wiedzy i zgody wnioskodawczynie po ustaniu małżeństwa, a uczestnik całą uzyskana kwotę zatrzymał dla siebie.

Następnie wnioskodawczynie zmieniła żądanie wnosząc o rozliczenie poniesionych przez nią nakładów na zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych w okresie od 21.03.2016r. do 31.12.2017r. w wysokości 9.545,88 zł oraz rozliczenie nakładów poniesionych w okresie od marca 2016r. do dnia dokonania podziału majątku z tytułu opłat za lokal handlowo – usługowy i spłaty kredytu hipotecznego. Ponadto o zasądzenie od uczestnika stosownej spłaty (k. 23-25). Podniosła, że uczestnik uniemożliwił korzystanie jej ze wspólnej nieruchomości przy ul. (...), wobec czego celem zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wnioskodawczynie była zmuszona wynająć mieszkanie. Gdyby uczestnik swoimi działaniami i zachowaniem nie uniemożliwił dalszego zamieszkiwania na nieruchomości, to nakłady z tytułu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych w istocie by nie powstały.

Uczestnik B. M. nie oponował wnioskowi co do zasady. Zakwestionował jednak wartość składników majątku wspólnego wskazaną przez wnioskodawczynię. Podniósł także, że w skład majątku wspólnego poza wymienionymi nieruchomościami wchodzi samochód osobowy marki P. (...), zarejestrowany na wnioskodawczynię, który został nabyty w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej. Z kolei podawany przez wnioskodawczynię samochód N. został sprzedany wspólnie przez strony w komisie w W., a pieniądze zostały wspólnie przez strony przekazane synowi stron na poczet zakupu dla niego samochodu. Uczestnik zaprzeczył także możliwości poniesienia przez wnioskodawczynię nakładów z majątku odrębnego w wysokości ponad 49 tys. złotych w okresie od lutego do września 2016r. Wniósł o dokonanie podziału majątku w naturze bez spłat i dopłat.

#### Sąd ustalił, co następuje:

Strony zawarły związek małżeński w dniu 16.04.1995r. Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 17.02.2016r. w sprawie (...) małżeństwo stron zostało rozwiązane z winy obydwu stron. Orzeczenie uprawomocniła się 10.03.2016r.

(dowód: bezsporne, odpis wyroku w sprawie (...) – k. 7)

W trakcie trwania małżeństwa strony nabyły do majątku wspólnego prawo wieczystego użytkowania nieruchomości miejskiej zabudowanej, działka nr (...), o powierzchni 0,0037 ha wraz z prawem własności znajdującego się na niej budynku zakładu usługowo – handlowego nr 9A przy ul. (...) w K. opisane w księdze wieczystej (...) o aktualnej wartości 157.040,00 zł oraz nieruchomość zabudowaną położoną w K. przy ul. (...), działka nr (...) o powierzchni 0,0545 ha, opisaną w księdze wieczystej (...) – o aktualnej wartości 486.900,00 zł.

(d.: bezsporne, odpisy ksiąg wieczystych – k. 8-12, opinia biegłego M. D. – k. 62-100)

Prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) wraz ze znajdującym się na niej lokalem handlowo – usługowym obciążone jest hipoteką na rzecz (...) S.A. z tytułu kredytu zaciągniętego przez małżonków. Wartość pozostałego do spłaty kredytu to kwota 45 242,95 zł.

(d.: bezsporne, odpis księgi wieczystej (...) – k. 8-10, informacja (...) S.A. – k. 135, historia operacji – k. 179-183, dowody wpłat – k. 185-188, 193-195)

W trakcie trwania małżeństwa strony posiadały także samochód N. (...) nr rej. (...), który został sprzedany 12.04.2016r. przez B. M. za kwotę 30 000,00 zł. D. M. (1) wyraziła zgodę na sprzedaż tego samochodu. Środki uzyskane ze sprzedaży tego pojazdu zostały przeznaczone przez oboje małżonków na zakup samochodu dla syna.

(d.: umowa sprzedaży – k. 49, zeznania wnioskodawczyni – k. 130v, zeznania uczestnika – k. 130v)

W dniu 06.03.2015r. D. M. (1) i D. M. (2) (syn stron) nabyli samochód P. (...). Nabycie samochodu nastąpiło za środki z majątku wspólnego stron. Samochód został zarejestrowany jako współwłasność D. M. (1) i D. M. (2) bez oznaczenia udziałów stron. Samochód był użytkowany przez wszystkich członków rodziny. W dniu 07.03.2017r. wnioskodawczyni darowała udział w pojeździe synowi D. M. (2).

(d.: umowa darowizny – k. 125, zeznania wnioskodawczyni – k. 130v, zeznania uczestnika – k. 130v, informacja starostwa Powiatowego w K. – k. 146- 156)

Aktualna wartość tego pojazdu to 36 400,00 zł.

(d.: opinia biegłego M. P. – k. 159-167)

W okresie od lutego 2016r. do września 2016r. uczestnik nie brał udziału w spłacie zaciągniętego przez strony kredytu hipotecznego w (...) S.A. spłat tych dokonywała wnioskodawczyni ze swojego majątku. Za marzec 2016r. wpłata wraz

odsetkami wyniosła 889,70 zł, za kwiecień – 907,17 zł, za maj – 893,88 zł, za czerwiec – 899,34 zł, za lipiec – 886,35 zł, za sierpień 893,05 zł, tj. łącznie 5 369,49 zł.

(d.: bezsporne, zeznania wnioskodawczynie – k. 130v, zeznania uczestnika – k. 130v, historia rachunku kredytowego – k. 37-38, 179-183)

Od września 2016r. strony wspólnie po połowie ponosiły koszty utrzymania lokalu handlowo – usługowego oraz spłaty kredytu. Od kwietnia 2017r. strony wynajmują część lokalu handlowo usługowego, a środki uzyskane z wynajmu są przeznaczane na spłatę kredytu i utrzymania lokalu.

(d.: bezsporne, zeznania wnioskodawczynie – k. 130v, zeznania uczestnika – k. 130v)

#### Sąd zważył, co następuje:

Skład majątku wspólnego był pomiędzy stronami bezsporny za wyjątkiem samochodów wchodzących w skład tego majątku. W tej części skład tego majątku został ustalony przez Sąd na podstawie art. 684 i 619 k.p.c. w zw. z art. 567§3 k.p.c.

U. stanu faktycznego opierają się na dokumentach urzędowych, których prawdziwość nie budzi wątpliwości oraz dokumentach prywatnych przedłożonych przez strony, które nie były wzajemnie kwestionowane. Stąd Sąd dał im wiarę. Sąd dał także wiarę zeznaniom stron w zakresie odnoszącym się do składu majątku wspólnego i nakładów. Zeznania stron w tym zakresie w istocie nie były sprzeczne i wzajemnie potwierdzały podawane przez strony fakty.

Sąd nie uwzględnił w składzie majątku stron samochodu N. (...) mając na uwadze, iż nie istniał on w majątku wspólnym na dzień orzekania. Jednocześnie, ze zgodnych w tym zakresie zeznań stron, wynika, że samochód ten został sprzedany po ustaniu wspólności, a środki uzyskane z tej sprzedaży strony zgodnie przeznaczyły na zakup samochodu dla syna. Z przedłożonej przez uczestnika umowy sprzedaży (k. 49) wynika, że sprzedaż pojazdu, wbrew pierwotnym twierdzeniom wnioskodawczynie, również nastąpiła za jej wiedzą i zgodą. Złożenie na umowie takiego oświadczenia i jego podpisanie nie były przez wnioskodawczynie kwestionowane.

Do majątku wspólnego Sąd zaliczył udział w wysokości 1/2 we współwłasności samochodu P. (...). Jak wynika z umowy sprzedaży oraz dowodu rejestracyjnego tego pojazdu został on zakupiony na współwłasność D. M. (1) i D. M. (2) – sytna stron. Z umowy nabycia tego pojazdu wynika wprost, że został on nabyty w trakcie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej. Natomiast poza sporem pomiędzy stronami było, że środki na nabycie tego pojazdu pochodziły z majątku wspólnego małżonków. Zważywszy, iż zgodnie z zeznaniami stron nabycie pojazdu nastąpiło wspólnie a następnie był on użytkowany przez wszystkich członków rodziny, należało przyjąć, iż również uczestnikowi był znany fakt, iż współwłaścicielem samochodu był syn stron i nastąpiło to za jego wiedzą i zgodą. Zważywszy, iż udział syna stron we współwłasności pojazdu nie został oznaczony, na podstawie art. 197 k.c. należało przyjąć, iż udziały współwłaścicieli są równe, tj. iż wynosi on 1/2 części. Stąd w skład majątku wspólnego należało zaliczyć pozostały udział we współwłasności pojazdu w 1/2 części. Na okoliczność ustalenia wartości tego pojazdu na datę orzekania, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu wyceny ruchomości M. P. (opinia – k. 159-167). Opinia ta nie zawiera sprzeczności, jest jasna i logiczna. Nie była także kwestionowana przez strony, wobec tego Sąd podzielił jej wnioski w całości. Na tej podstawie zaliczył do majątku wspólnego udział we współwłasności tego pojazdu o wartości 18 200 zł.

Jak wynika ze złożonej przez wnioskodawczynie umowy darowizny i zeznań stron, wskazany udział w pojeździe został darowany przez wnioskodawczynie synowi stron bez wiedzy uczestnika po ustaniu wspólności ustawowej. W tym stanie rzeczy Sąd przy podziale majątku przyznał równowartość tego udziału wnioskodawczynie.

Na okoliczność ustalenia wartości pozostałych praw wchodzących w skład majątku wspólnego, tj. prawa wieczystego użytkowania nieruchomości miejskiej zabudowanej wraz z prawem własności znajdującego się na niej budynku zakładu usługowo – handlowego nr 9A przy ul. (...) w K. oraz nieruchomości zabudowanej położonej w K. przy ul. (...), Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego M. D. (2). Opinia biegłego jest jasna, zrozumiała i pozbawiona sprzeczności,

a wnioski odpowiadają zasadom logiki i doświadczenia życiowego. Opinia ta nie była również kwestionowana przez strony. Stąd też Sąd podzielił wnioski opinii w całości i przyjął za podstawę ustaleń w zakresie wartości tych składników majątku wspólnego. Jednocześnie, mając na uwadze, iż nieruchomości przy ul. (...) obciążona była hipoteką, Sąd od wartości ustalonej przez biegłego odjął pozostałą do spłaty część kredytu. Na datę orzekania w sprawie wynosiła ona 45 242,95 zł. Stąd przyjęta do podziału wartość w/w prawa została ustalona na kwotę 111.797,05 zł.

Stosownie do art. 43§ 1 kro, oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Żadna ze stron nie kwestionowała tej okoliczności, w szczególności nie wystąpiła z wnioskiem o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym. Wobec powyższego podział majątku został dokonany przy uwzględnieniu równych udziałów stron w majątku wspólnym.

Dokonując podziału majątku wspólnego stron, Sąd kierował się przede wszystkim tym w jaki sposób strony posiadają obecnie poszczególne składniki tego majątku.

Mając to na uwadze na własność wnioskodawczyni Sąd przyznał prawo wieczystego użytkowania nieruchomości miejskiej zabudowanej, działka nr (...), o powierzchni 0,0037 ha wraz z prawem własności znajdującego się na niej budynku zakładu usługowo – handlowego nr 9A przy ul. (...) w K. opisane w księdze wieczystej (...) oraz równowartość 1/2 udziału we współwłasności samochodu osobowego P. (...), r. prod. 2004, nr rej. (...). Natomiast na własność uczestnika przyznał zajmowany przez niego dom, tj. nieruchomość zabudowaną położoną w K. przy ul. (...), działka nr (...) o powierzchni 0,0545 ha, opisana w księdze wieczystej (...).

Sąd ustalił wartość majątku dorobkowego stron na kwotę 616.897,05 zł.

Jak już wyżej wskazano udziały stron w majątku wspólnym są równe, dlatego też wartość udziału każdego z byłych małżonków w tym majątku wynosi 308.448,53 zł. Wnioskodawczyni otrzymała w naturze składniki majątku o wartości 129.997,05 zł, natomiast uczestnik składniki o wartości 486.900,00 zł. Stąd należało zasądzić na rzecz wnioskodawczyni spłatę w wysokości 178.451,47 zł. ( $308.448,53 - 129.997,05 = 178.451,47$ ). Na podstawie art. 212§3 k.c. w zw. z art. 46 kro i art. 1035 k.c., Sąd określił termin spłaty na 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia.

Za częściowo zasadny Sąd uznał także wniosek wnioskodawczyni o rozliczenie nakładów z jej majątku odrębnego na majątek wspólny. Sąd uwzględnił te nakłady w kwocie 5 369,49 zł, tj. w wysokości poniesionych przez nią wydatków na spłatę kredytu hipotecznego w okresie od końca lutego 2016r. do końca sierpnia 2016r., co do których strony zgodnie przyznały, iż w tym okresie uczestnik nie partycypował w spłacie. Z okoliczności sprawy wynika natomiast, iż wcześniejsze spłaty pochodziły z majątku wspólnego, natomiast od września 2016r. do chwili obecnej uczestnik partycypuje w spłacie. Co do ewentualnych nakładów na koszty utrzymania nieruchomości przy ul. (...), wnioskodawczyni nie wykazała ich poniesienia w tym okresie ani co do zasady ani co do wysokości.

Co do podnoszonej przez uczestnika w toku postępowania kwestii poniesionych przez niego nakładów na utrzymanie majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej w postaci m.in. podatków i opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości wspólnych (k. 131), należy wskazać, iż pomimo pouczenia żądanie takie nie zostało przez uczestnika ostatecznie sformułowane.

Stosownie do art. 45 § 1 k.r.o., każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Sposób sformułowania powyższego przepisu wskazuje na zróżnicowanie zakresu kognicji sądu rozpoznającego sprawę. Określenie: małżonek „powinien zwrócić” nakłady i wydatki poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty prowadzi do konkluzji, że w tym zakresie sąd orzeka także w braku stosownego wniosku zgłoszonego przez małżonka. Natomiast regulacja, zgodnie z którą małżonek może

żądać zwrotu nakładów i wydatków poczynionych przez niego z majątku osobistego na majątek wspólny, pozwala przyjąć, iż w tym przedmiocie sąd orzeka wyłącznie na wniosek zainteresowanego małżonka.

Stosownie do art. 46 k.r.o. od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku czyli art. 1035 k.c. i następne. Z kolei, stosownie do art. 1035 k.c., do wspólności majątku spadkowego stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych, tj. m.in. art. 207 k.c., który stanowi, że pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną. W świetle powołanego art. 207 k.c. ma to ten skutek, że od daty ustania wspólności ustawowej każdy z małżonków czy też byłych małżonków ma obowiązek ponosić wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną w stosunku odpowiadającym udziałowi w majątku wspólnym.

Ponieważ udziały stron w majątku wspólnym były równe Sąd nakazał uczestnikowi zwrócić na rzecz wnioskodawczyni połowę kwoty poniesionych nakładów, tj. kwotę 2.684,75 zł.

Nie był natomiast zasadny, w ocenie Sądu, wniosek wnioskodawczyni w zakresie rozliczenia poniesionych przez nią kosztów zamieszkania w okresie od 21.03.2016r. do 31.12.2017r. w kwocie 9 548,88 zł. W szczególności wnioskodawczyni nie udowodniła by z winy uczestnika nie mogła zamieszkiwać we wspólnej nieruchomości. Poza powyższym należy wskazać, że poniesione przez wnioskodawczynię z tego tytułu wydatki nie są objęte dyspozycją art. 45 k.r.o., w szczególności nie był to również dług wspólny małżonków ani nakłady o jakich mowa art. 45 k.r.o. Nie należały one także do roszczeń o jakich mowa w art. 618§1 kpc, w szczególności roszczeń z tytułu posiadania rzeczy. Mając to na uwadze, Sąd oddalił wniosek wnioskodawczyni w tym zakresie.

O kosztach postępowania pomiędzy stronami Sąd orzekł na mocy art. 520 k.p.c., mając na uwadze, że obie strony były w równym stopniu zainteresowane w zakończeniu postępowania i rozliczeniu kwestii majątkowych związanych z rozpadem ich małżeństwa. Stąd też zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 500,00 złotych tytułem zwrotu połowy opłaty od wniosku o podział majątku wspólnego. Natomiast o pozostałych do uiszczenia kosztach sądowych, tj. wydatkach wynikających z opinii biegłego z zakresu wyceny ruchomości M. P., które zostały tymczasowo pokryte ze środków Skarbu Państwa, Sąd orzekł zgodnie z powyższą zasadą oraz art. 113 ust. 1 i 2 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych rozdzielając je w równych częściach pomiędzy stronami.